

MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM GOSPODARKI

DEPARTAMENT GOSPODARKI
I SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Wpływ spowolnienia gospodarczego na kondycję małopolskich przedsiębiorstw

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport powstał w ramach projektu

Małopolskie Obserwatorium Gospodarki

Publikację przygotował:

Biuro Badań Społecznych Obserwator
ul. Szujskiego 11/5
31-123 Kraków

Małopolskie Obserwatorium Gospodarki

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Departament Gospodarki i Społeczeństwa Informacyjnego

ul. Basztowa 22, 31–156 Kraków

Adres do korespondencji:

ul. Raławicka 56, 30–017 Kraków

tel. (012) 63 03 368, (012) 63 03 374

e-mail: gospodarka@umwm.pl

www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

Copyright © Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Kraków 2009.

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane z podaniem źródła.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Badanie współfinansowane przez Unię Europejską

w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Badanie p.t. „Wpływ spowolnienia gospodarczego na kondycję małopolskich przedsiębiorstw” zostało wykonane na zlecenie Małopolskiego Obserwatorium Gospodarki na podstawie zawartej w dniu 4 czerwca 2009 r. umowy pomiędzy Województwem Małopolskim a BBS Obserwator. Badanie jest współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Niniejsze streszczenie przedstawia najważniejsze wnioski z ww. badania, które zostało zrealizowane w czerwcu 2009 roku.

Celem projektu było zbadanie, jak kształtuje się sytuacja finansowa i kadrowa małopolskich przedsiębiorstw w okresie światowego kryzysu gospodarczego. Badanie zostało zrealizowane metodą ilościową, za pomocą wywiadów telefonicznych wspomaganym komputerowo. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie **450** małopolskich przedsiębiorstw.

Zrealizowano ostatecznie następującą liczbę wywiadów: z sektora mikro i małych (liczba pracujących do 49 osób) – 302 wywiady, z sektora średnich (od 50 do 249 pracowników) - 109 przedsiębiorstw, z sektora dużych (powyżej 250 pracowników) – 39 przedsiębiorstw. W poszczególnych regionach ze względu na klasyfikację NUTS 3 zrealizowano następującą liczbę wywiadów: miasto Kraków 90 wywiadów, region krakowski 103 wywiady, region nowosądecki 108 wywiadów, region oświęcimski 73 wywiady, region tarnowski 76 wywiadów.

Co trzecia badana firma prowadzi działalność w obszarze ogólnie pojętych usług, co czwarta firma prowadzi działalność handlową lub prowadzi działalność polegającą na naprawach pojazdów mechanicznych oraz innych produktów użytku indywidualnego. Sektor budownictwa reprezentowany jest przez 14% badanych przedsiębiorstw, a przetwórstwo przemysłowe przez 11,3%. Pozostałe przedsiębiorstwa były reprezentantami kilku innych branż (14,9%).

łącznie wyróżniono 9 branż:

- „przetwórstwo przemysłowe” ,
- „budownictwo”,
- „handel hurtowy i detaliczny”,
- „naprawę pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”,
- „hotele i restauracje, pośrednictwo finansowe”,
- „transport, gospodarkę magazynową i łączność”,
- „obsługę nieruchomości”,
- „ochronę zdrowia i pomoc społeczną”,

- „działalność usługową, komunalną, społeczną i indywidualną”.

Ze względów analitycznych oraz dla większej klarowności w prezentacji wyników, grupy respondentów reprezentujących najmniej liczne branże zostały włączone do zbiorowości liczniejszych, skupiających branże o zbliżonym profilu. W ten sposób zostało skonstruowanych sześć kategorii pod względem rodzaju aktywności gospodarczej:

- „przetwórstwo przemysłowe”,
- „budownictwo”,
- „handel hurtowy i detaliczny” – do którego włączono kategorię „naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”,
- „transport, gospodarka magazynowa i łączność”,
- „hotele i restauracje; pośrednictwo finansowe” – zawierająca również kategorie „obsługa nieruchomości” oraz „wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”,
- „działalność usługowa” – czyli w szczególności „działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna pozostała”; „ochrona zdrowia i pomoc społeczna”.

Duże firmy, to głównie firmy, które działają w sektorze budownictwa oraz te, które zostały zaklasyfikowane do: „działalność usługowa” i „przetwórstwo przemysłowe”. Wśród firm z sektora MŚP dominowały branże „transport, gospodarka magazynowa i łączność” oraz firmy z działu „hotele, restauracje, pośrednictwo finansowe”.

W każdym z badanych podmiotów respondentami byli właściciele bądź współwłaściciele firm, przedstawiciele wyższej kadry zarządzającej przedsiębiorstw – prezesi, dyrektorzy bądź ich zastępcy, członkowie zarządu bądź pracownicy, którzy zostali wskazani w przedsiębiorstwie przez dyrekcję / kadrę zarządzającą (były to w każdym przypadku osoby znające bardzo dobrze specyfikę danego przedsiębiorstwa). W przeważającej większości (67,6%) badanymi były osoby zarządzające przedsiębiorstwem, wśród pozostałych osób badanych najliczniejszą grupę stanowią główni księgowi (14,2%), a w następnej kolejności kierownicy działu bądź asystenci dyrektora (8,7%).

Wyniki badania miały dostarczyć informacji płynących od przedsiębiorców na temat ich kondycji w obliczu światowego kryzysu gospodarczego. Wyniki wskazują niewątpliwie, że przedsiębiorstwa w Małopolsce dotknięte są oddziaływaniem kryzysu gospodarczego - ponad połowa badanych stwierdziła, że ich przedsiębiorstwo odczuwa jego skutki. Z drugiej strony z badania wynika, że natężenie recesji w poszczególnych regionach oraz w branżach jest różne. W zależności od wielkości firmy różne są też oblicza spowolnienia i sposoby radzenia sobie z nim.

Pierwszy aspekt poruszony w badaniu, wiąże się ze stanem zatrudnienia w małopolskich przedsiębiorstwach. Niemal 2/3 spośród badanych przedstawicieli firm z Małopolski stwierdziło, że stan zatrudnienia w ich firmie na przestrzeni ostatniego roku **utrzymuje się na niezmiennym poziomie**; w przypadku 19% badanych firm zatrudnienie zmniejszyło się, a w przypadku 16% przedsiębiorstw zwiększyło. Zdecydowanie **największą stabilizację zatrudnienia** na przestrzeni ostatniego roku odnotowano w **regionie nowosądeckim** (75% badanych firm), tam też odnotowano najmniejszą skalę redukcji zatrudnienia (11% firm). W przypadku pozostałych regionów stabilizacja poziomu zatrudnienia dotyczy zbliżonego odsetka firm – od 60 do 63%.

Stan zatrudnienia utrzymuje się na niezmiennym poziomie najczęściej w małych firmach – zatrudniających do 50 osób, spośród nich w 74% przebadanych firm pozostało na tym samym poziomie co roku temu. Taki sam pułap zatrudnienia utrzymał się w połowie firm średnich i w około 39% dużych.

Stabilna sytuacja kadrowa dotyczy przede wszystkim firm z branży transportowej (75%) oraz firm zaklasyfikowanych do „działalność usługowa” (70%). Zmniejszenie zatrudnienia dotknęło przede wszystkim firmy produkcyjne – stało się tak w co trzeciej firmie z branży „przetwórstwo przemysłowe”.

Redukcję zatrudnienia odczuło aż 27% badanych firm z regionu oświęcimskiego, 22% z regionu krakowskiego i 20% z Krakowa. **Największy odsetek firm, w których wzrosło zatrudnienie odnotowano w regionie tarnowskim (21%) oraz w Krakowie (20%)**. Najrzadziej zwiększały zatrudnienie na przestrzeni ostatniego roku przedsiębiorstwa z regionu oświęcimskiego (tylko ok. 10% badanych firm z tego regionu zwiększyło poziom zatrudnienia).

Z jednej strony widzimy zatem, że znaczny odsetek firm utrzymał zatrudnienie na podobnym poziomie, ale z pewnością widocznym znakiem przemian spowodowanych recesją jest ruch w kwestii zatrudnienia: niewielki wzrost i przede wszystkim jego spadek (nieco tylko większy ogólnie, ale np. już wśród firm średnich większy aż o 10 pkt. procentowych), który dotknął zwłaszcza firmy produkcyjne z Małopolski.

W badaniach starano się rozpoznać, jak respondenci postrzegają przyczyny spadku zatrudnienia. W opinii prawie połowy badanych (49% wskazań) najistotniejszą przyczyną spadku zatrudnienia w ostatnim roku **był spadek zamówień**, na drugim miejscu wymieniano zmniejszenie obrotów (34%), a na trzecim miejscu spowolnienie gospodarcze (21%).

Spadek zamówień, jako przyczynę zmniejszenia poziomu zatrudnienia, wymieniali przede wszystkim respondenci z Krakowa (ok. 67% wskazań), a na zmniejszenie obrotów wskazywali, częściej niż pozostali, przedstawiciele firm z regionu tarnowskiego i nowosądeckiego.

W środowisku firm małych i średnich spadek zamówień odczuła blisko połowa spośród nich, natomiast odnośnie do firm największych odsetek takich przypadków wzrasta aż do poziomu 62%. Restrukturyzację, jako przyczynę spadku zatrudnienia, wymieniło tylko **7 respondentów**.

Wszystkich przedstawicieli firm, bez względu na to, czy ich przedsiębiorstwo dokonało już wcześniej restrukturyzacji, zapytano o plany związane z ewentualnym przebranżowieniem. Aż **88% badanych stwierdziło, że ich firma nie ma takich planów**. Tylko 6% przedsiębiorstw ma w planach przeprowadzenie restrukturyzacji. Przedstawiciele firm, które planują restrukturyzację spytano w jakich dziedzinach zamierzają przekwalifikować pracowników. W około 19% przypadków restrukturyzacja ma obejmować **dziedzinę handlu**.

Następnym elementem, który poddano badaniu była ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstw na przestrzeni ostatniego roku. **Nieco mniej niż połowa badanych (44%) uznała, że jest ona na tym samym poziomie**, a wedle **40% pogorszyła się**. Tylko 14% badanych – w ujęciu całościowym - mogło pochwalić się polepszeniem sytuacji finansowej swoich firm.

Jeżeli chodzi o niezmiennosc sytuacji finansowej na przestrzeni ostatniego roku, to wyróżnia się pod tym względem region tarnowski – tak odpowiedzieli przedstawiciele ponad połowy firm z tego obszaru (53%). Jeśli chodzi o polepszenie sytuacji finansowej firm, wszystkie regiony NUTS 3 prezentują się w tej kwestii podobnie.

Sytuacja finansowa w ciągu ostatniego roku pogorszyła się najbardziej w firmach transportowych oraz w tych zaliczonych do kategorii „przetwórstwo przemysłowe”.

Jeżeli chodzi o kondycję branży, w której działa firma, to wedle ok. **38% respondentów** w ciągu ostatniego roku **nie zmieniła się** ona. Jednak odsetek pesymistów jest znaczący – **połowa (ok. 49%) uznała, że kondycja branży, w której działa firma, pogorszyła się**, tylko ok. 9% respondentów było przeciwnego zdania.

Skutki pogorszenia się kondycji branży podkreślali przede wszystkim przedstawiciele przedsiębiorstw z regionu oświęcimskiego (60%), natomiast wybory respondentów pochodzących z pozostałych regionów lokowały się w tej kwestii znacznie niżej, w przedziale 10 punktów procentowych (41% - 51%). Polepszenie się kondycji branży stosunkowo częściej podkreślali przedstawiciele regionu tarnowskiego (13%) i nowosądeckiego, a najłatwiej oświęcimskiego (6%).

W ujęciu według branż polepszenie sytuacji we własnym środowisku sygnalizowali głównie przedstawiciele sektora transportu (12,5%). Pogorszenie kondycji w tym zakresie zgłaszały najczęściej firmy reprezentujące „przetwórstwo przemysłowe” (63%).

Przedsiębiorcy z Małopolski oceniają dość zgodnie gospodarkę naszego kraju w ostatnim roku – zdaniem prawie **dwóch trzecich respondentów (ok. 64%) pogorszyła się ona**. W całej badanej populacji tylko 4% respondentów twierdziło, że kondycja naszej gospodarki polepszyła się. Oceniający negatywnie gospodarkę w Polsce to najczęściej reprezentanci firm z Krakowa (66%). Złe oceny co do stanu gospodarki w Polsce najliczniej były wyrażane przez przedstawicieli branży transportowej (75%) oraz firmy z działu „przetwórstwo przemysłowe” (69%).

Prawie 1/3 odpowiadających (31%) nie potrafi wydać opinii o kondycji gospodarki województwa małopolskiego na tle całego kraju. Może to być pochodną braku wiedzy, ale może też wynikać z trudności jednoznacznego uchwycenia znamion dynamicznie ewoluującego procesu. Wśród badanych z regionu oświęcimskiego takich firm było aż 38%.

Głosy zdecydowanej części badanych rozłożyły się w dość równych odstępach – **ok. 25% uważa, że kondycja małopolskiej gospodarki jest taka sama w całym kraju**, 20% to pesymiści – uważają, że jest ona gorsza, a wedle 18%, że lepsza.

Najwięcej negatywnych głosów odnośnie do kondycji gospodarki w Małopolsce, wobec ogólnego stanu polskiej gospodarki, odnotowano w regionie tarnowskim – 30%.

Najkorzystniej formę rynku w Małopolsce oceniali przedstawiciele firm zaklasyfikowanych do „hotele, restauracje, pośrednictwo finansowe” (27% wskazań pozytywnych), najgorzej przedstawiciele branży transportowej (29% wyborów negatywnych).

Kolejną istotną kwestią było rozeznanie się w planach działania firm z województwa małopolskiego w kilku obszarach: w dziedzinie zatrudnienia, produkcji, wydatków inwestycyjnych, wydatków na reklamę oraz wydatków na podnoszenie kwalifikacji pracowników.

Jeżeli chodzi o zatrudnienie, to **69% badanych podmiotów z Małopolski zamierza utrzymać je w tym roku na niezmiennym poziomie**, 16% planuje jego zwiększenie, a tylko ok. 7% redukcję.

Zwiększenie liczebności załogi planują najczęściej firmy z regionu nowosądeckiego (ok. 19%) oraz z tarnowskiego (18%) i krakowskiego (18%). **Zwiększenie** zatrudnienia ma dotyczyć przede wszystkim **stanowisk przedstawiciela handlowego / sprzedawcy / związanych z obsługą klienta oraz działów handlowych**, a w drugiej kolejności przedsiębiorstwa będą poszukiwać pracowników fizycznych oraz

pracowników z działów produkcyjnych. Na miejsca pracy mogą również liczyć specjaliści oraz osoby ubiegające się o stanowiska kierownicze.

Co czwarte przedsiębiorstwo zamierza utrzymać produkcję na tym samym poziomie. Z kolei podmiotów planujących zwiększenie produkcji (15%) jest ponad dwukrotnie więcej niż tych, które zamierzają ją zmniejszyć (6%).

Na możliwe podniesienie poziomu produkcji w najbliższym roku najczęściej wskazywały firmy z branż „przetwórstwo przemysłowe” – 28%. W regionie krakowskim oraz oświęcimskim częściej wskazywano, że planowane jest utrzymanie produkcji na tym samym poziomie przez najbliższy rok.

W przypadku zakładanych wydatków na reklamę 44% badanych przedsiębiorstw zamierza utrzymać je w tym roku na podobnym co wcześniej poziomie – zwiększenie lub zmniejszenie planuje taki sam odsetek firm (17%). Stosunkowo najwięcej firm, które zamierzają utrzymać wydatki na reklamę na obecnym poziomie lub je zmniejszyć zlokalizowanych jest w Krakowie i w regionie tarnowskim.

Prawie połowa (45%) badanych podmiotów zamierza utrzymać w tym roku wydatki inwestycyjne na tym samym poziomie, a co czwarta firma myśli o ich zwiększeniu. W regionie nowosądeckim częściej znajdowano firmy, które zamierzają zwiększyć inwestycje, a w regionie krakowskim takie, które raczej chcą utrzymania ich na tym samym poziomie.

Większość firm nie zamierza zwiększać wydatków w tym roku na **podnoszenie kwalifikacji pracowników** – równo **połowa badanych zadeklarowała, że zamierzają je utrzymać na tym samym poziomie**, a tylko 16% planuje ich zwiększenie.

Najwięcej firm, które planują podniesienie poziomu wydatków na podwyższenie kwalifikacji pracowników w najbliższym roku, znajduje się w regionach nowosądeckim (20%) i krakowskim (19%). Firmy planujące zwiększenie wydatków na szkolenia, to częściej reprezentanci branż zaklasyfikowanych do „hotele, restauracje, pośrednictwo finansowe” oraz „działalność usługowa”, niż przedstawiciele innych branż ujętych w niniejszym badaniu.

Respondentom zadano pytanie o zainteresowanie kredytami. Wśród przedsiębiorstw z terenu Małopolski **31% podmiotów starało się uzyskać kredyt w czasie ostatniego roku**. Najrzadziej o kredyt ubiegały się firmy z regionu krakowskiego (24%), najczęściej czyniły to przedsiębiorstwa z Krakowa (36%). Im firma mniejsza tym rzadziej wnioskowano o kredyt. Wśród dużych firm nieco ponad połowa (51%) starała się o uzyskanie kredytu, a w przypadku

przedsiębiorstw zatrudniających do 50 osób o kredyt starało się tylko co piąte przedsiębiorstwo (22%).

Najbardziej zainteresowane pozyskaniem kredytów w czasie ostatniego roku były firmy włączone do „przetwórstwo przemysłowe” (45%) oraz do „handel hurtowy i detaliczny” (42%). Zdecydowana większość podmiotów, które rozpoczęły procedurę uzyskania kredytu, zakończyła pomyślnie swoje starania (84%). Kredyt najczęściej otrzymywały przedsiębiorstwa z regionu krakowskiego (92%). Najmniej chętnie banki udzielały wsparcia firmom z regionu nowosądeckiego (76%). W branży przemysłowej aż 96% aplikacji przyniosło skutek w postaci dopływu środków.

Respondenci zostali poproszeni o ocenę wzrostu ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej na przestrzeni ostatniego roku ze względu na wpływ określonych czynników. Jak wynika z opinii „przebadanych przedsiębiorstw”, ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej wzrosło w ciągu ostatniego roku przede wszystkim ze względu na **koszty prowadzenia działalności** (76% wskazań), **kryzys gospodarczy na świecie** (74%), **kurs złotego do euro** (68%), **zatory płatnicze** (63%), **osłabienie popytu w Polsce** (60%) oraz **wzrost konkurencyjności** (59%). Na ryzyko prowadzenia działalności nie wpłynęły zupełnie relacje wewnątrz firmy - między pracownikami a dyrekcją, tak uznało 88% badanych.

Badanych poproszono również o wskazanie dwóch obszarów, w których ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej wzrosło najmocniej w ciągu ostatniego roku.

W opinii badanych takimi obszarami, z którymi najbardziej wiąże się ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej są kolejno: **kurs złotego do euro**, koszty prowadzenia działalności, osłabienie popytu w Polsce oraz kryzys gospodarczy na świecie.

Stosunkowo najwięcej firm, które boją się ryzyka kursowego znalazło się w regionie oświęcimskim. Z kolei koszty prowadzenia działalności częściej były wskazywane jako obszar zwiększonego ryzyka w prowadzeniu działalności gospodarczej wśród firm z regionu tarnowskiego.

Respondenci z firm zatrudniających do 49 osób zwracają uwagę przede wszystkim na **koszty prowadzenia działalności** (27%), jako na ten obszar, w którym w ciągu ostatniego roku najsilniej wzrosło ryzyko prowadzenia biznesu; firmy średnie wskazywały najliczniej na **kurs złotego do euro** (33%); a duże przedsiębiorstwa najczęściej sygnalizowały **wpływ kryzysu gospodarczego na świecie** (31%).

Przedstawiciele firm zaklasyfikowanych do „**przetwórstwo przemysłowe**” uznawali częściej od innych, że w ciągu ostatniego roku wzrosło ryzyko prowadzenia działalności ze względu na **kurs złotego do euro** oraz ogólnie na kryzys gospodarczy na świecie. Z kolei firmy zajmujące się **budownictwem** wskazywały na **kurs złotego do euro**, a podmioty zajmujące się **handlem** na **koszt prowadzenia działalności** oraz kurs złotego do euro. Sektor „**hotele, restauracje oraz pośrednictwo finansowe**” czuje się zagrożony ze względu na **osłabienie popytu wewnętrznego**, kryzys na świecie i ograniczony dostęp do kredytów; a branża **transportowa** wskazuje **kurs złotego do euro** i wzrost konkurencyjności.

Kolejnym zagadnieniem poruszonym w badaniu był kryzys gospodarczy oraz formy walki z nim. **Ponad połowa badanych** (52%) stwierdziła, że ich przedsiębiorstwo **odczuwa skutki kryzysu gospodarczego** na świecie. Najmocniej doświadczył tego region oświęcimski (58%), a najlżej w tarnowski (42%).

Wśród badanych przedsiębiorstw 36% przyznało się, że już wprowadziło działania mające zminimalizować skutki kryzysu gospodarczego. Najwięcej takich przedsiębiorstw odnotowano w Krakowie - prawie połowa, a najmniej w regionie tarnowskim – tylko co czwarte przedsiębiorstwo.

Wśród działań mających zminimalizować negatywne skutki światowego kryzysu gospodarczego małopolscy przedsiębiorcy zdecydowali się m.in. na: **obniżanie kosztów, wprowadzanie oszczędności** (37%); a w dalszej kolejności redukcję zatrudnienia (ok. 16%) oraz rozszerzenie działalności, inwestycje i reorganizację (ok. 14%). Obniżanie kosztów, wprowadzanie oszczędności wymieniano szczególnie często w regionie krakowskim (51% wskazań), a redukcję zatrudnienia w regionie oświęcimskim (23%).

Odsetek przedsiębiorstw, które zamierzają w przyszłości wprowadzić kroki minimalizujące oddziaływanie obniżki koniunktury wynosi 29% - jednak trzeba zwrócić uwagę, że tak samo liczna grupa osób nie potrafiła udzielić odpowiedzi. Wśród działań, które przedsiębiorstwa zamierzają skutecznie w przyszłości, wymieniano przede wszystkim obniżenie kosztów (33% wskazań) oraz rozszerzenie działalności i reorganizację (32%).

Podjęcie powyższych kroków mających pomóc w walce ze skutkami światowego kryzysu gospodarczego najczęściej wskazywały firmy z Krakowa oraz regionu oświęcimskiego, a najrzadziej firmy z regionu nowosądeckiego.

Jak wynika z badań, **tylko mniej więcej co trzeci przedstawiciel badanych firm** (ok. 35%) deklaruje wiedzę na temat funduszy pożyczkowych. Deklarowana wiedza na temat funduszy jest bardzo podobna we wszystkich regionach. Zaledwie 10% firm, spośród tych które znają fundusze, skorzystało

z nich do tej pory. Najwięcej takich przypadków odnotowano w regionie krakowskim (14%) i tarnowskim (13%), a najmniej w oświęcimskim (4%).

Z funduszy pożyczkowych najczęściej korzystały małe firmy, zatrudniające do 49 osób (13%), a najrzadziej firmy średnie (4%).

Natomiast jeżeli chodzi o fundusze unijne w zakresie programów podnoszących kwalifikacje pracowników, to skorzystało z nich 16% badanych podmiotów z województwa. Około 35% badanych firm zamierza skorzystać w przyszłości z takiej formy wsparcia. Największe zainteresowanie taką formą pomocy zadeklarowali przedsiębiorcy z regionu nowosądeckiego (41%), a najmniejsze z oświęcimskiego (31%).

Za najbardziej potrzebne szkolenia dla pracowników badani uznali następujące dziedziny: „marketing i obsługa klienta” (co piąta badana firma wskazywała na tę dziedzinę), „finanse, księgowość oraz rachunkowość”, „umiejętności technologiczne i technikę produkcji”, „techniki sprzedaży i komunikacji” oraz „języki obce”. W regionie oświęcimskim częściej niż w innych regionach są potrzebne szkolenia we wskazanych powyżej obszarach.

WYDAWCA:
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
UL. BASZTOWA 22, 31-156 KRAKÓW

ADRES DO KORESPONDENCJI;
UL. RACŁAWICKA 56, 30-017 KRAKÓW
www.gospodarka.obserwatoria.malopolska.pl

PUBLIKACJA DYSTRYBUOWANA NIEODPŁATNIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego